

PRIMÀRIA

ACTIVITAT 2

Àudio veu de JOAN BROSSA

Treball en grup, comparació d'interpretacions.

Material necessari: reproductor de so.

Àudio 1: Fragment de l'obra de cabosanroque *No em va fer Joan Brossa* (minut 25.14):

<https://noemvaferjoanbrossa.cat/cabosanroque.mp3>

Àudio 2: Veu de Joan Brossa:

<https://noemvaferjoanbrossa.cat/veujoanbrossa.mp3>

Transcripció de l'àudio de la veu de Joan Brossa:

*Jo, el primer contacte que vaig tenir al front era a Valdomar, perquè hi havia el Montsec, no? Y me'n recordo que des de la muntanya on estàvem es veia Camarassa... **hi havia un bombardeig de canons, i llavors, era de nit, i a mi em va fer l'efecte d'una verbena de Sant Joan. Igual: sst els coets i pam-pam- pam, els trons, oi!**" i llavors la batalla que hi havia era perquè hi havia uns tancs que s'havien quedat parats a la vora del Segre perquè s'havia mullat el mecanisme o s'havia fet malbé... em sembla que hi havia uns 5 o 6 tancs i tota la lluita era de nit per treure aquests tancs. I buenu, va costar molt, d'això me'n recordo... en aquell moment me'n recordo que a prop hi havia una via de tren... i cada nit hi havia batalla per treure aquells tancs, (...) perquè uns els volien treure i els altres ho contestaven i llavors hi havia tiroteig molt violent amb morters i tot... doncs va ser llavors... i això va ser un dia, cap al tard, que jo estava a la trinxera; a la trinxera hi havia uns punts d'observació, la trinxera feia així, però de tant en tant hi havia punts d'observació que s'avançava una mica i després tornava... doncs jo estava amb uns binocles mirant a l'altra banda, que hi havia el Segre, i els feixistes eren a l'altra banda, i a vegades es veia a gent que corria, no? que corrien i s'amagaven. **Jo estava amb els binocles i llavors sento que em criden: Joan! I llavors jo em giro, me'n vaig cap endarrere i en aquell moment psssssssssst en el lloc que estava ve una foguerada, però una foguerada que no va esclatar perquè si hagués esclatat m'hauria tocat... a llavors jo, doncs és clar, ja estava dins la trinxera, a la part de darrera i busco i no hi havia ningú;** i llavors camino un tros i em ve un noi i diu: què t'ha passat? Jo estava així, tot negre, ho veia tot negre no? i dic, oh, no em cridàveu? I diu no. **això va ser molt curiós, jo vaig sentir Joan!***

Llavors, buenu, em van evacuar, tenia una olor de cremat, que vaig estar 8 dies sentint olor de cremat, ho veia tot negre, però buenu no hi veia gaire, però em van evacuar i em van portar a un

hospital de primera línia, l'hospital de que en diuen i me'n recordo que jo, és clar, se m'havia quedat tot cremat, tot cremat de la fogonada aquesta, i me'n recordo que la primera cura que em van fer vaig sentir a una infermera que va dir: aquest noi valdria més que es morís per quedar tal com quedarà. Per què és clar, estava tot... tenia tot de terra enganxada i semblava que se m'hagués endut la carn però era superficial, i llavors doncs no va passar res, em van evacuar i llavors a ne l'ull aquest em va sortir una cataracta traumàtica.

Context

Joan Brossa, nascut a Barcelona el 1919, quan va esclatar la guerra civil era un jove que va lluitar amb l'exèrcit republicà al front del Segre. Va ser ferit en un ull i per aquest motiu passà la resta de la guerra a l'hospital i la rera guarda. D'aquest episodi, l'any 1950, va escriure una obra breu de quatre poemes, titulada *30 Divisió*.

Objectiu de l'activitat

Descobrir que un mateix fet no té només una sola mirada, com a mínim sempre n'hi ha dues. Hi ha moltes maneres d'interpretar la realitat i això és l'art.

Competències de Primària

Artístic

- Mostrar hàbits de percepció conscient de la realitat visual i sonora de l'entorn natural i cultural.
- Utilitzar elements bàsics dels llenguatges visual, corporal i musical i estratègies per comprendre i apreciar les produccions artístiques.

Valors

- Adoptar hàbits d'aprenentatge cooperatiu que promoguin el compromís personal i les actituds de convivència.
- Analitzar l'entorn amb criteris ètics per cercar solucions alternatives als problemes.
- Mostrar actituds de servei i de compromís social, especialment davant de les situacions d'injustícia.

Lingüístic

- Obtenir informació bàsica i comprendre textos orals, senzills o adaptats, de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar.
- Aplicar estratègies per obtenir informació bàsica i comprendre textos escrits senzills o adaptats de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i de l'àmbit escolar.

Activitat

Escoltar amb els ulls tancats i amb foscor l'àudio de cabosanroque:

1. A què et remet? És una sensació positiva? Una sensació negativa?
2. Què us sembla que podria ser?

El mestre ha de contextualitzar l'àudio que han sentit i posteriorment escoltar la veu de l'àudio de Brossa.

3. Lectura silenciosa del text de l'àudio.
4. Obrir un debat sobre el contingut del text (referents vitals de Brossa abans de la guerra) i l'experiència traumàtica que va patir el jove artista.

a) Experiència amb els sons d'explosius fins que és cridat a anar a la guerra.

b) Espectacle que s'obre davant dels seus ulls, en els primers moments de presenciar les explosions al camp de batalla.

c) Com interpreta anys més tard aquesta experiència? (30 Divisió)

« La batalla del segre o la segona naixença » Joan Brossa, 30 Divisió, 1950

Les bombes cauen sorollosament.

No faré una narració detallada de l'atac.

*A la platja hi ha un grup de tancs abandonats que cal recuperar
i nombrosos cadàvers completament en descobert.*

Les nostres forces han tingut moltes baixes en apropar-se al riu.

Passen ferits conduïts en llitera.

Se senten detonacions i gemecs.

*Al meu costat el comissari enfoca els prismàtics cap a una masia
que es veu a l'altra banda del riu.*

*Les màquines obren foc, l'enemic localitza les descàrregues
i afina la punteria.*

Les morterades ja cauen a prop.

El pont és ple d'impactes.

M'he salvat per un pèl.

Passen riu avall cadàvers i restes de passeres i baranes.

*Cada nit continuen les escaramusses
per rescatar els tancs, amb pèrdues.*

*Els morters tornen a la mateixa.
Una nit, pels volts de les dotze,
vaig néixer per segona vegada.
Estic sol voltat
de sacs en un lloc d'observació.
Una veu crida Joan.
Reculo a la trinxera i, en constatar
que no hi havia ningú, incideix
al lloc on era abans una bomba
que, en fer falla l'espoleta,
m'omple de fum i olor
de rostit. Em xiulen
les orelles. Després
sóc traslladat, estès
en una llitera,
i miro, com puc, el firmament.
(Com a Wotan, la sapiència
em costa un ull de la cara.)*

*L'endemà crec que el bombardeig de l'artilleria va continuar
seguidament des de la matinada.*

5. Intentar empatitzar amb joves actuals que han viscut o estan vivint una realitat semblant a la que Brossa va viure durant la guerra civil: textos escrits per joves refugiats, vídeos de youtube ...